

КОМЕНТАРИ ТЕЛЕКОМ СРБИЈА А.Д. НА НАЦРТ УПУТСТВА О ОЗНАЧАВАЊУ ОПТИЧКИХ КАБЛОВА

У вези са јавним консултацијама објављеним 18.11.2011. године, на интернет страни Републичке агенције за електронске комуникације, поводом нацрта Упутства о означавању оптичких каблова, Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д., износи следеће коментаре и сугестије.

Сматрамо да не постоји правни основ за доношење Упутства о означавању оптичких каблова (у даљем тексту: нацрт Упутства) који је Републичка агенција за електронске комуникације (у даљем тексту: РАТЕЛ) дала на јавне консултације.

Наиме, Закон о електронским комуникацијама (у даљем тексту: ЗЕК) изричито предвиђа да РАТЕЛ доноси опште акте на основу овлашћења из овог закона (члан 143. став 5.), међутим доношење општег акта који би за предмет имао – означавање оптичких каблова, није предвиђено.

Суштински, Упутство као општи акт се доноси ради давања прецизнијих и детаљнијих одредби о примени неког другог, а по снази, вишег правног акта, али у конкретном случају не постоји ни општи акт чији примену детаљније уређује ово Упутство.

Из наведених разлога, сматрамо да Агенција нема правни основ за доношење овог акта.

Такође, имајући у виду да се Упутство односи и на произвођаче отвара се питање обавезности његове примене и примене евентуалних санкција у случају непоштовања Упутства. Ово посебно из разлога, а имајући у виду основно правно начело, да се санкције могу предвидети само законом.

Рок дат за јавну расправу је изузетно кратак и недовољан да се стручна јавност определи према садржају и сврси предложеног документа, те се поставља питање оправданости а у вези са очекиваним ефектима након његовог доношења.

Предметна област је била регулисана у оквиру Упутстава и техничких прописа бивше ЗЈПТТ, чија се листа налази на Рателовом сајту: http://www.ratel.rs/regulativa/lista_propisa.96.html. Поменути Упутства и технички прописи су много шири и обухватају област планирања, производње, преузимања, изградње, техничке евиденције и одржавања оптичких мрежа. Такође, третирају и самоносиве оптичке каблове, као и каблове за заједничко полагање са ЕЕ мрежом. Прописи су усвајани од 1985 – 1997. год. и свакако да захтевају измену и допуну у смислу прилагођења новим технологијама израде и коришћења оптичких каблова.

Понуђени нацрт Упутства о означавању оптичких каблова од ранијег означавања оптичких каблова са мономодним оптичким влакнима, у формату „ТО SM ab Z mxn TxAxDxS“ прелази на сложеније, углавном ћириличне ознаке типа ОКН ххх Х1 А1Т/ЗГ5,5Н3 БВ3 12ЦГСЛх12/52Д (пример из Додатка А) за који се каже да није обавезујући, што ствара додатну забуну шта јесте а шта није обавезујуће у овом документу и доводи у питање намену и сврху истог.

С обзиром на то да се нацртом Упутства не стављају ван снаге цели или делови прописа и Упутстава ЗЈПТТ, може се стећи утисак да они остају паралелно на снази што ће створити додатну забуну код произвођача (домаћих и

страних), постојећих оператора, извођача и државних органа који су учествовали у активностима изградње оптичких каблова и користили досадашње прописе.

Налазимо да предложени документ, између осталог, обухвата и области као што су однос продавца и купца, препоручује бар код за готове производе и третира до сада ретко коришћене хибридне оптичко/металне каблове.

Уколико је предложени нацрт Упутства додатак на важеће прописе ЗЈПТТ могу се очекивати проблеми у комуникацији између произвођача каблова и оператора у смислу тумачења који су прописи одговарајући, у испуњавању додатних услова (измена каталога, производних листа, означавање омотача кабла, означавање добоша, ...).

Оперативна примена нацрта Упутства, уколико другачије не буде уређено, ће узроковати настајање проблема двојне евиденције, нових шифара за набавку материјала, корекције досадашњег начина пројектовања, представљати извор додатних активности и могућност забуне у достављању техничке документације оператору који захтева закуп влакана.

Стичемо општи утисак да ће нацрт Упутства превасходно покушати да уреди добијање сертификата при увозу, уградњи и коришћењу нових типова каблова за оптичку приступну мрежу. Намера свакако није спорна, али је треба разрадити на целовит начин што свакако треба да обухвати и доношење потребних стандарда везано за планирање и изградњу.

ТЕЛЕКОМ СРБИЈА А.Д.